Prima instanţă: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) judecător Sîrbu Victor

Dosarul nr. 3a-1319/24
2-22179106-02-3a-11112024

D E C I Z I E

31 martie 2026 municipiul Chişinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ
al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componenţa:
Preşedintelui completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorilor Bostan Angela și Ghedrovici Nicolae
Grefier Goncear Violeta

examinând, în ședință publică, cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 iunie 2024, adoptată în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de Colodrovschi Igor către Casa Națională de Asigurări Sociale, terț Inspectoratul General al Poliției cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile și obligarea autorității publice de a stabili pensia pentru vechime în muncă,

C O N S T A T Ă:

Obiectul acţiunii, circumstanţele cauzei.

La 7 decembrie 2022, reclamantul Colodrovschi Igor, s-a adresat cu acțiune în contencios administrativ către Casa Națională de Asigurări Sociale, terț Inspectoratul General al Poliției cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile și obligarea autorității publice de a stabili pensia pentru vechime în muncă.

În motivarea acțiunii, Colodrovschi Igor a indicat că, la 14 iulie 1997 a fost încadrat organele afacerilor interne ale Republicii Moldova, fiind înmatriculat la Academia de Poliție „Ştefan cel Mare”, activând în diverse funcții până la 29 august 2022, dată la care i-a fost încetat raportul de muncă şi activitatea în cadrul MAI la

cererea personală, demisionând din funcţia de Şef al Direcției prevenirea corupției a IGP al MAI.

A menționat că, raportul reclamantului de muncă, potrivit ordinului IGP nr.463 ef. din 25 august 2022, a încetat în conformitate cu prevederile art.38 alin.(1), lit. c) din Legea nr. 288/2016 (după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie), totodată de către IGP al MAI i-a fost eliberat certificatul nr. 34/3-32320 din 29 august 2022 potrivit căruia se confirmă că la data încetării raportului de muncă, adică la data de 29 august 2022, vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art.13, lit. a) din Legea nr. 1544/1993 a constituit 25 ani, 01 luni şi 15 zile. Certificatul fiind eliberat pentru prezentare la CNAS pentru stabilirea pensiei.

Astfel, la 3 octombrie 2022 s-a adresat cu cerere către CTAS Botanica privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă în corespundere cu prevederile Legii nr. 1544 din 23 iulie 1993, fiind anexate toate actele solicitate de către CTAS Botanica, inclusiv ordinul de eliberare şi certificatul menționat mai sus, aceasta fiind înregistrată cu nr. 94/2022/6807.

A mai indicat că, la 21 noiembrie 2022, a recepționat răspunsul CTAS Botanica cu numărul 5890 din 26 octombrie 2022, potrivit căruia a fost emisă decizia nr. 94/2022/52823 de respingere a cererii pentru stabilirea pensiei, deoarece nu îndeplinesc condiţia privind vechimea în serviciu necesară de cel puțin 25 ani.

Totodată, CTAS Botanica a menţionat că, la data eliberării vechimea în serviciu confirmată constituie 19 ani, 01 luni şi 06 zile, calculate având la bază perioade le de activitate: 14 iulie 1997 – 12 februarie 2012, 10 februarie 2015 – 20 februarie 2017 şi 01 martie 2020-29 august 2022.

Reclamantul, nefiind de acord cu decizia CTAS Botanica, la 23 noiembrie 2022 a contestat cu cerere prealabilă la Casa Națională de Asigurări Sociale în calitate de autoritate ierarhic superioară, aceasta fiind înregistrată cu nr. C-2340/22 din 23 noiembrie 2022. Deși în cererea prealabilă reclamantul a argumentat şi justificat caracterul ilegal al deciziei contestate precum şi calculul greşit al perioadelor de activitate în organele de forţă cu referinţă la cazuri similare pe care instanţele naţionale s-au expus, totuşi, la 5 decembrie 2022 prin răspunsul nr. 2340/22 din 05 decembrie 2022, recepţionat la poşta electronică, de către CNAS a fost informat că cererea prealabilă este respinsă ca fiind neîntemeiată. Motivul respingerii cererii prealabile a fost neincluderea în vechimea în muncă perioada aflării în concediul suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 până la 6 ani (în vigoare la data acordării), acordat în corespundere cu prevederile art.126 Codul muncii.

Prin urmare, reieșind din cele expuse, constatând cu certitudine că atât decizia CTAS Botanica privind respingerea cererii în stabilirea pensiei, cât şi răspunsul CNAS nr. 2340/22 din 5 decembrie 2022 privind respingerea cererii prealabile sunt

neîntemeiate şi contrare cu legislaţia în vigoare, consideră că acestea sunt pasibile anulării de către instanţa de judecată în procedura contenciosului administrativ.

Astfel, având în vedere că la 5 decembrie 2022 a fost notificat reclamantul pe adresa electronică cu răspunsul la cererea prealabilă din 23 noiembrie 2022, prezenta cerere se prescrie în termenul de 30 de zile pentru contestare în instanţa contenciosului administrativ.

În susținerea caracterului ilegal şi neîntemeiat al deciziei privind respingerea cererii în stabilirea pensiei şi a răspunsului la cererea prealabilă, a solicitat ca instanţa să reţină conform dispozițiile art. 1 al Legii asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne (în redacţia în vigoare la data depunerii de către intimat a cererii de recalculare a pensiei şi la data emiterii actului administrativ contestat) prevăd că militarii care satisfac serviciu prin contract, persoanele din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne beneficiază de dreptul la pensie viageră pentru vechime în muncă, dacă au vechimea respectivă în serviciu militar şi în organele afacerilor interne.

Potrivit art. 2 alin. (1) şi (2) al aceleiași Legi, militarilor, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne care au dreptul la pensie li se stabileşte pensie după eliberare din serviciu.

A relevat că, persoanelor din corpul de ofiţeri şi din corpul de comandă (cu excepţia celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de vârstă, stabilită de legislație, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne şi care au dreptul la pensie în conformitate cu art. 13 lit. a) din prezenta lege li se acordă, de la data emiterii ordinului privind prelungirea termenului de aflare în serviciu, pensie în mărime de 50 procente din suma pensiei cuvenite.

Mai mult ca atât, conform prevederilor art. 13 lit. a) al Legii asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne dreptul la pensie pentru vechime în serviciu îl au militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne care, de la 01 iulie 2020 au vechimea în serviciu de 25 de ani.

Astfel, conform prevederilor art. 14 lit. a) al Legii sus indicate, mărimea pensiilor pentru vechime în muncă se stabileşte în următoarele proporţii: pentru militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne care au o vechime în serviciu stabilită la art. 13 lit. a) - 50 procente din suma soldei, iar pentru cei pensionați pentru limită de vârstă sau din motive de boală- 55 procente din suma soldei; pentru fiecare an complet de vechime în serviciu peste vechimea stabilită la art. 13 lit. a) - 3 procente din sumele respective ale soldei, dar în total nu mai mult de 75 procente din aceste sume.

Articolul 44 alin. (1) şi (2) al Legii asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne statuează că pensia pentru militarii care au satisfăcut serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne şi pentru familiile lor se calculează din solda acestora.

A reiterat că, pensia pentru persoanele menţionate se calculează din: salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum şi din media lunară a altor recompense, plăţi, sporuri şi suplimente primite în ultimul an de serviciu, cu excepţia plăţilor compensatorii şi a indemnizaţiei băneşti unice în mărimea sumei mijloacelor băneşti de întreținere pe un an.

Reclamantul a indicat că, prin prisma dispozițiilor art. 48 alin. (1) al Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 stabileşte că pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne şi din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, ale funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, ale ofiţerilor de protecţie şi colaboratorilor organelor securităţii statului, Centrului Naţional Anticorupție şi ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Naţională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

Reclamantul face trimitere și art. 48 alin. (1) al Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 prevede că militarii în termen, militarii care au îndeplinit serviciul 2012, 21 ani 2013, 21 ani 6 luni 2014, 22 ani 2015, 22 ani 6 luni 2016, 23 ani 2017, 23 ani 6 luni 2018, 24 ani 2019, 24 ani 6 luni 2020, 25 ani prin contract, persoanele din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne şi din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri şi sistemului penitenciar, funcționarii publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, ofiţerii de protecţie şi colaboratorii organelor securităţii statului, Centrului Naţional Anticorupție şi membrii familiilor acestora depun cerere de stabilire a pensiei la organul de asigurări sociale.

Consecvent a remarcat că, prin prisma prevederilor art. 18 al Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 privind asigurarea cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne stabileşte că la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art. 13 lit. a) militarilor care îndeplinesc serviciu prin contract, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, şi din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, al cărui mod este stabilit de Guvern, se ia în calcul: a) serviciul militar activ, serviciul în organele afacerilor interne în funcțiile corpului de comandă si în trupe, serviciul în cadrul sistemului penitenciar şi/sau sistemului administraţiei penitenciare, serviciul în detașamentele şi formațiunile de partizani; timpul lucrat în ministere şi departamente, instituții şi organizații civile, cu încadrare în serviciu militar activ sau în organele afacerilor interne; timpul aflării în

prizonierat, dacă acesta nu a fost benevol şi dacă militarul nu a săvârşit în prizonierat infracțiuni împotriva Patriei; timpul aflării sub arest şi ispășirii de pedeapsă al militarilor, al persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi al funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, şi din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, deferiţi fără temei justiţiei sau supuşi represiunilor nedrepte şi reabilitaţi ulterior; timpul lucrat în Departamentul de Stat pentru Problemele Militare şi în Serviciul Protecţiei Civile şi Situaţiilor Excepţionale; b) timpul de studii în instituţii de învățământ superior civil, dar nu mai mult de 5 ani, calculându-se 6 luni de serviciu pentru un an de studii - persoanelor din corpul de ofiţeri militari şi din corpul de comandă (cu excepţia corpului de ofiţeri inferiori) al organelor afacerilor interne şi din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri şi funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare; c) timpul de îndeplinire a serviciului în condiții deosebite - în condițiile avantajoase respective inclusiv în condițiile stabilite de legislație până la intrarea în vigoare a prezentei legi; d) serviciul în forțele armate, în organele securităţii de stat şi în organele afacerilor interne ale fostei U.R.S.S. şi ale altor state, dacă militarii, persoanele din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi funcționarii publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare au fost transferați, în modul stabilit, în Forţele Armate, în organele securităţii statului şi în organele afacerilor interne ale Republicii Moldova; e) 2 ani de vechime în muncă în ramurile civile înrudită cu specialitatea lor militară pentru un an de serviciu, dar nu mai mult de 10 ani de serviciu - persoanelor din corpul de ofiţeri şi din corpul de comandă (cu excepţia celui inferior) al organelor afacerilor interne şi din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri şi funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare; f) alte perioade de activitate prevăzute de legislaţie. De asemenea, prevederi similare se conțin şi la pct. 7 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 78 din 21.02.1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire şi plată a pensiilor şi indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul decomandă şi din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Naţional Anticorupție şi funcţionarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administraţiei penitenciare.

Astfel, reclamantul a susținut că, potrivit răspunsului CNAS la cererea prealabilă din 23 noiembrie 2022, semnat de către Directorul general, Elena Ţîbîrnă, acesta nu reflectă argumente şi motive întemeiate care să justifice neincluderea perioadei concediilor suplimentare neplătite pentru îngrijirea copiilor în vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei acordate în temeiul art. 126 Codul muncii.

Este relevant de reţinut că pentru stabilirea dreptului la pensie pentru limită de vârstă şi mărimea acesteia, legislaţia naţională operează cu două noţiuni - stagiul de cotizare şi vechime în muncă. Subsecvent CNAS a refuzat includerea în vechimea în muncă perioadele concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului până la

vârsta de 6 ani: de la 13 februarie 2012 până la 10 februarie 2015 şi de la 21 februarie 2017 până la 20 februarie 2020, menționând că nu are temei legal pentru a fi inclusă în calculul vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei.

A mai făcut trimitere și la prevederile art. 126 al Codului muncii, care (în redacţia veche, în vigoare la momentul acordării concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului) avea următorul titlu „Concediul suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 6 ani".

Astfel, potrivit art. 126 alin. (1) Codul muncii nominalizat supra, stipula că în afară de concediul de maternitate şi concediul parţial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, femeii, precum şi persoanelor menţionate la art. 124 alin. (4), li se acordă, în baza unei cereri scrise, un concediu suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 6 ani, cu menținerea locului de muncă (a funcției). În lipsa locului de muncă anterior (funcției anterioare), persoanelor menţionate li se acordă un alt loc de muncă echivalent (funcție echivalentă).

Ulterior, prin Legea nr. 188 din 21 septembrie 2017, în vigoare din 20 octombrie 2017, termenul de 6 ani a fost înlocuit cu termenul de 4 ani.

Alin. (3) art. 126 din Codul muncii prevede că perioada concediului suplimentar neplătit se include în vechimea în muncă, inclusiv în vechimea în muncă specială, dacă contractul individual de muncă nu a fost suspendat conform art.78 alin. (1) lit. a).

Alin. (4) art. 126 Codul muncii stabileşte la rândul său că perioada concediului suplimentar neplătit nu se include în vechimea în muncă ce dă dreptul la următorul concediu de odihnă anual plătit, precum şi în stagiul de cotizare potrivit legii.

Reclamantul a menționat că, din normele relatate supra în coraport cu speţa în cauză, se relevă că perioadele aflării acestuia în concediu neplătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 6 ani nu pot fi incluse în stagiul de cotizare, însă urmează a fi incluse în vechimea în muncă.

Un alt argument relevant menționat de reclamant este şi faptul că IGP constatând perioada de vechime în muncă peste 25 de ani a perfectat actele necesare pentru achitarea indemnizației unice la eliberare conform art. 49 din Legea 288/2016.

Precum și că una din condițiile pe care trebuie să le întrunească beneficiarul este că acesta să fie demis în corespundere cu prevederile art. 38 alin. 1, lit. c) din Legea 288/2016 (identic cu temeiul demisiei reclamantului) şi să aibă vechimea în muncă corespunzătoare. Prin urmare reclamantul a beneficiat de această plată la fel achitată din bugetul de stat.

O dovadă a faptului că atât CTAS Botanica cât şi CNAS nu-şi recunosc caracterul ilegal şi neîntemeiat al acțiunilor sale, deși i-a informat în scris, este calcularea incorectă a perioadei de activitate de la 01 martie 2020 – 29 august 2022, care ar urma să fie, potrivit ordinilor anexate, de la 21 februarie 2020 – 29 august 2022.

A evidențiat că, aplicarea eronată a legii de către CNAS prin refuzul de a include perioada concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului acordat în corespundere cu prevederile art. 126 Codul muncii în vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei pentru vechime în muncă se confirmă şi prin lipsa unor argumente justificative aferent neaplicării prevederilor art. 126 alin. 3 Codul muncii, care de fapt sunt identice cu cele din art. 124 Codul muncii în partea includerii perioadelor în vechimea în muncă, inclusiv specială.

Concluzionând cele expuse, a reiterat dezacordul cu decizia privind respingerea cererii în stabilirea pensiei pentru vechime în muncă, precum şi cu răspunsul CNAS la cererea prealabilă din 23 noiembrie 2022 pe care le consideră ilegale şi neîntemeiate contrare prevederilor legale în vigoare, acestea fiind pasibile de a fi declarate nule de către instanţa de judecată, or acestea sunt de natură care îi încalcă dreptul de a beneficia de pensie pentru vechime în muncă în corespundere cu Legea 1544/1993, iar la rândul său este lipsit şi de asigurare medicală.

A solicitat reclamantul Colodrovschi Igor:

- declararea nulă a deciziei CTAS Botanica nr. 94/2022/52823, creată la 06 octombrie 2022 de către specialistul Viorica Boghean, coordonată cu șefii E. Ungureanu şi V. Faina, verificată de către A. Ciorba cu emiterea actului administrativ privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă, reieșind din activitatea în cadrul subdiviziunilor MAI pe o perioadă de 25 ani, 01 luni şi 15 zile;
- declararea nulă a răspunsului CNAS nr.2340/22 din 05 decembrie 2022 la cererea prealabilă din 23 noiembrie 2022;
- obligarea CTAS Botanica să-i stabilească pensia pentru vechime în muncă reieșind din activitatea în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne de 25 ani, 01 luni şi 15 zile.

La 27 iunie 2023, reclamantul a depus cerere de concretizare a acțiunii, prin care a solicitat:

- declararea nulă a Deciziei CTAS Botanica nr. 94/2022/52823 din 6 octombrie 2022 privind refuzul stabilirii pensiei pentru vechimea în muncă a lui Colodrovschi Igor, reieșind din activitatea în cadrul subdiviziunilor MAI pe o perioadă de 25 ani, 01 luni şi 15 zile;
- declararea nulă a Deciziei CNAS nr. 2340/22 din 5 decembrie 2022 privind respingerea cererii prealabile depusă de reclamantul Colodrovschi Igor din 23 noiembrie 2022;
- obligarea Casei Naţionale de Asigurări Sociale oficiul teritorial Botanica de a stabili pensia pentru vechime în muncă lui Colodrovschi Igor reieșind din activitatea în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne de 25 ani, 01 luni şi 15 zile.

<u>Hotărîrea instanţei de fond ce constituie obiectul apelului.</u>

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 iunie 2024 a fost admisă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Colodrovschi Igor către

Casa Națională de Asigurări Sociale, terț Inspectoratul General al Poliției cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile și obligarea autorității publice de a stabili pensia pentru vechime în muncă.

S-a anulat decizia CTAS Botanica nr. 94/2022/52823 din 06.10.2022 privind refuzul stabilirii pensiei pentru vechimea în muncă lui Colodrovschi Igor și decizia CNAS nr. 2340/22 din 05.12.2022 privind respingerea cererii prealabile.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale în condițiile legii să emită act adminitrativ individual favorabil prin care să stabilească pensia lui Colodrovschi Igor, cu achitarea pensiei neachitate, începând cu data survenirii dreptului, luându-se în considerare certificatul eliberat de către Inspectoratul General al Poliţiei nr. 34/3-32320 din 29.08.2022.

Calea de atac exercitată:

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 8 iulie 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 iunie 2024, solicitând casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral acțiunea înaintată de Colodrovschi Igor.

La 5 noiembrie 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale a prezentat instanței de apel motivarea cererii de apel.

În motivarea apelului, Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că nu este de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), pronunțată la 8 iulie 2024, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Partea apelantă a menționat că instanța de fond a emis o hotărâre pripită, fără a analiza multilateral cadrul normativ incident și circumstanțele relevante ale speței, ajungând în mod nejustificat la concluzia că perioadele concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului urmau să fie incluse în vechimea în muncă necesară pentru stabilirea pensiei pentru vechime în serviciu.

În acest sens, CNAS a relatat că intimatul Colodrovschi Igor a depus la 3 octombrie 2022 cerere pentru stabilirea pensiei pentru vechime în muncă în temeiul art. 13 lit. a) din Legea nr. 1544/1993. În urma examinării documentelor prezentate, s-a constatat că, potrivit certificatului eliberat de Inspectoratul General al Poliției nr. 34/3-32320 din 29 august 2022, vechimea totală în muncă a acestuia era indicată ca fiind de 25 ani, 1 lună și 15 zile. Totuși, organul de asigurări sociale a constatat că în calculul acestei vechimi au fost incluse și perioadele concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 6 ani, respectiv intervalele 13 februarie 2012 – 10 februarie 2015 și 21 februarie 2017 – 20 februarie 2020. Potrivit apelantei, excluderea acestor perioade din calculul vechimii a determinat faptul că reclamantul nu întrunea vechimea minimă de 25 de ani prevăzută de lege pentru acordarea pensiei solicitate.

Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat că instanța de fond a interpretat greșit prevederile art. 126 din Codul muncii, reținând eronat că perioada concediului

suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului între 3 și 6 ani se include automat în vechimea specială de muncă. În opinia apelantei, textul legal stabilește expres că o asemenea perioadă poate fi inclusă în vechimea specială numai dacă raportul de muncă nu a fost suspendat conform art. 78 alin. (1) lit. a) din Codul muncii și dacă persoana continuă să activeze în condițiile timpului de muncă parțial sau la domiciliu.

CNAS a subliniat că, în speță, contractul individual de muncă al intimatului cu Inspectoratul General al Poliției era suspendat de drept pe durata concediului pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 6 ani și nu există nicio probă care să confirme că acesta ar fi prestat activitate în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne în regim de timp parțial sau la domiciliu.

Totodată, apelanta a susținut că instanța de fond a ignorat regulile sarcinii probei prevăzute de art. 93 din Codul administrativ, întrucât reclamantul nu a prezentat dovezi care să confirme exercitarea atribuțiilor de serviciu în perioada concediilor respective, iar nici Inspectoratul General al Poliției nu a furnizat asemenea probe. În aceste condiții, concluzia instanței privind includerea perioadelor respective în vechimea specială ar fi fost formulată în lipsa unui suport probator suficient.

Un alt argument esențial al apelantei a vizat faptul că, în perioadele litigioase, intimatul a desfășurat activitate remunerată în cadrul mai multor societăți comerciale. În susținerea acestei afirmații, CNAS a făcut trimitere la ordinele de angajare emise de Î.M. „Pricomtax-Com” SRL, S.C. „Auromex Prim” SRL, S.C. „Softron” SRL, SRL „Advalorem”, SRL „Vicprim” și SRL „Megatradecom”, precum și la extrasul din contul personal de asigurări sociale, din care rezultă că reclamantul a obținut venituri salariale inclusiv de la Federația Moldovenească de Fotbal și SRL „Global Store”. Potrivit apelantei, aceste împrejurări demonstrează că, în perioada concediilor pentru îngrijirea copilului, reclamantul nu exercita atribuțiile funcției publice cu statut special în cadrul IGP, ci activa în mediul privat.

În continuare, CNAS a invocat prevederile art. 29 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului și ale art. 53 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care interzic polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special să desfășoare activități remunerate în cadrul societăților comerciale, cu anumite excepții expres prevăzute de lege. În opinia apelantei, faptul că intimatul a fost angajat în cadrul unor societăți comerciale în perioada concediului constituie o confirmare suplimentară că raporturile sale de serviciu cu Inspectoratul General al Poliției erau suspendate de drept.

De asemenea, apelanta a invocat Procesul-verbal de refuz al inițierii controlului nr. 27/08 din 12 ianuarie 2022 emis de Autoritatea Națională de Integritate, în care s-a reținut că, în perioada 13 februarie 2012 – 20 februarie 2020, Colodrovschi Igor a deținut o funcție publică cu statut special, însă nu a exercitat-o, întrucât s-a aflat în

concediu pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani și ulterior în concediu suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 6 ani. Potrivit CNAS, această constatare confirmă că perioadele respective nu pot fi considerate vechime în serviciu în sensul art. 18 din Legea nr. 1544/1993.

Poziția intimatului pe marginea apelului:

Partea intimată a fost notificată despre posibilitatea depunerii referinței cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care își întemeiază opinia, precum și probele invocate în susținerea acesteia, însă, intimatul nu și-a exercitat dreptul de a se expune asupra cererii de apel printr-o referință.

Admisibilitatea apelului:

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 8 iulie 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 iunie 2024.

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată transmite neîntîrziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărîrii, instanţei de apel.

Din materialele cauzei rezultă că, la caz dispozitivul hotărîrii instanţei de fond a fost pronunţat public la 13 iunie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 8 iulie 2024, prin urmare Completul judiciar constată că, apelul declarat a fost depus în interiorul termenului legal.

Potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, *motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată.*

În speță, hotărîrea motivată a fost notificată părții apelante la data de 11 octombrie 2024, iar motivarea apelului a fost depus la instanța de apel la 5 noiembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Potrivit art. 233 alin. (2) din Codul administrativ, „*cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul lui legal ori împuternicit*”.

Completul judiciar a stabilit că cererea de apel și motivarea apelului au fost semnate de directorul general al Casei Naționale de Asigurări Sociale, Țîbîrnă Elena.

În astfel de circumstanțe, în temeiul reglementărilor prevăzute la art. 232-233, 236 și 241 din Codul administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a cererii de apel în cauză, motiv din care se purcede la examinarea apelului în fond.

<u>Argumentele părților în cadrul judecării apelului:</u>

În cadrul ședinței de judecată, în instanța de apel, reprezentantul Casei Naționale de Asigurări Sociale, Taran Alexandru a susținut argumentele invocate în cererea de apel și a pledat pentru admiterea acestuia, în sensul declarat.

Intimatul, Colodrovschi Igor, fiind prezent în ședință, a pledat pentru respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 iunie 2024.

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, reprezentantul terțului Inspectoratul General al Poliției și reprezentantul intimatului, avocatul Istrate Angela nu s-au prezentat și nu au comunicat instanței de apel motivele neprezentării sale, citarea legală fiind îndeplinită. Astfel, Completul judiciar conducându-se de prevederile art. 239 alin. (2) din Codul administrativ, a dispus examinarea cauzei în participanților neprezenți, care au fost citați legal despre timpul și locul examinării cauzei.

<u>Aprecierea instanței de apel:</u>

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe atacată cu apel, prin prisma lucrărilor din dosar în raport cu prevederile legislației în vigoare, Completul judiciar statuează că apelul declarat este neîntemeiat și urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, *„examinând cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii: respinge apelul.*

Potrivit art. 219 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, *„instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces”.*

În acord cu prevederile art. 225 alin. (1) - (2) din Codul administrativ, *„instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege”.*

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, *„hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată”.*

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet, fiind elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.

Concluziile privind circumstanţele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 Cod de procedură civilă, iar în conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres, obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară (*Hirro Balani v. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43*).

Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.

Instanţa de apel menționează că art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În conformitate cu prevederile art. 195 al Codului administrativ, *„procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171”.*

Potrivit dispoziţiilor art.130 alin.(1) Codul de procedură civilă, *„instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea*

multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege”.

În temeiul art.240 alin.(1) Codul de procedură civilă, *„la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii”.*

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, *„hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată”.*

Astfel, instanţa de apel verificând în raport cu prevederile art. 238-241 Cod de procedură civilă, legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe, constată că aceasta urmează a fi menţinută, or instanţa de fond, corect a elucidat şi constatat circumstanţele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că**,** la 14 iulie 1997 Colodrovschi Igor a fost încadrat în organele afacerilor interne ale Republicii Moldova, fiind înmatriculat la Academia de Poliție „Ştefan cel Mare”, activînd în diverse funcții.

La 29 august 2022, a încetat raportul de muncă și activitatea în cadrul MAI la cererea personală, demisionând din funcția de Şef al Direcției prevenirea corupției a IGP al MAI.

Potrivit ordinului IGP nr.463 ef. din 25.08.2022 raportul de muncă a încetat în conformitate cu prevederile art.38 alin.(1) lit.c) din Legea nr.288/2016.

Potrivit certificatului nr. 34/3-323ac din 29 august 2022, eliberat de către Inspectoratul General de Poliție, se atestă că, potrivit informațiilor gestionate de către Ministerul Afacerilor Interne, vechimea în muncă a lui Colodrovschi Igor, pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art. 13 lit. a) din legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul inspectoratului general de carabinieri nr. 1544/1993, la data de 29.08.2022 a constituit 25 (douăzeci și cinci) ani, 01 (una) luni și 15 (cincisprezece) zile (f.d.17).

La 3 octombrie 2022, Colodrovschi Igor s-a adresat cu cerere către CTAS Botanica privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă în corespundere cu prevederile Legii nr.1544 din 23.06.1993

Prin decizia nr. 94/2022/52823 din 25 octombrie 2022, CTAS Botanica a refuzat în acordarea pensiei pentru vechime în serviciu în conformitate cu art. 13 lit. a) din legea 1544 din 23.06.1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul inspectoratului general de carabinieri deoarece solicitantul nu îndeplinește condiția

privind vechimea în serviciu necesară de cel puțin 25 de ani. Vechimea în serviciu confirmată la data eliberării din serviciu constituie 19 ani 1 lună și 6 zile (f.d.11).

La 23 octombrie 2022, partea reclamantă a depus cerere prealabilă prin care a solicitat anularea deciziei CTAS Botanica nr. 94/2022/52823, creată la 06.10.2022 de către specialistul Viorica Boghean, coordonată cu șefii E. Ungureanu și V. Faina, verificată de către A. Ciorba cu emiterea actului administrativ privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă, reieșind din activitatea în cadrul subdiviziunilor MAI pe o perioadă de 25 ani, 01 luni și 15 zile (f.d.12-14).

Prin decizia nr. 2340/22 din 5 decembrie 2022, Casa Națională de Asigură Sociale, a menținut decizia nr. 94/2022/52823 din 25 octombrie 2022, întrucât nu a stabilit temei de anulare a actului contestat (f.d.15).

Nefiind de acord cu poziția autorității publice, la 7 decembrie 2022, reclamantul a înaintat prezenta acțiune în instanța de contencios administrativ.

Admisibilitatea acțiunii:

Articolul 20. *Acţiunea în contencios administrativ*

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 39. *Accesul liber la justiţie*

(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 189. *Înaintarea acţiunii în contencios administrativ*

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Articolul 206. *Felurile acţiunilor în contencios administrativ*

(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare);

La caz, identificînd obiectul acțiunii, pornind de la stabilirea și analiza scopului urmărit de reclamant prin cerințele formulate, Completul judiciar menționează că reclamantul a formulat o acțiune în obligare.

Articolul 191. *Competenţa jurisdicţională pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.

Articolul 196. *Competenţa teritorială pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel.

Ținînd cont de obiectul acțiunii, sediul autorității publice pîrîte și avînd în vedere prevederile art.191 alin.(1) Cod administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani), ulterior, (sediul Centru), or obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Articolul 17. *Dreptul vătămat*

Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 39. *Accesul liber la justiţie*

(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 10. *Actul administrativ individual*

(1) Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11. *Categoriile actelor administrative individuale*

(1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

Instanța de apel atestă că, decizia CTAS Botanica nr. 94/2022/52823 din 25 octombrie 2022 și decizia CNAS nr. 2340/22 din 5 decembrie 2022 asupra cererii prealabile - reprezintă acte administrative defavorabile reclamantului.

Articolul 19. *Cererea prealabilă*

Cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative.

Articolul 162. *Scopul procedurii prealabile*

(1) Procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

(2) Dacă autoritatea publică nu soluţionează petiţia în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă.

(3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;

b) emiterea unui act administrativ individual.

Articolul 208. *Respectarea procedurii prealabile*

(1) Până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

(3) Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

La caz se atestă că, anterior sesizării instanței de contencios administrativ cu prezenta acțiune, Colodrovschi Igor a respectat procedura prealabilă.

Prin decizia nr. 2340/22 din 5 decembrie 2022, Casa Națională de Asigură Sociale, a respins cererea prealabilă și a menținut decizia nr. 94/2022/52823 din 25 octombrie 2022 (f.d.15-16).

Articolul 209. *Termenul de înaintare a acţiunii în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar statuează că, acțiunea înaintată de Colodrovschi Igor la 7 decembrie 2022, a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, cît și cu respectarea procedurii prealabile, din care motive, instanța de fond corect a conchis asupra admisibilității acțiunii și a reținut spre examinare fondul cerințelor formulate în acțiune.

<u>Cu referire la fondul acțiunii:</u>

Articolul 224. *Hotărîrile instanţei de judecată*

(1) Examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

(1) Examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

b) în baza unei acţiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă şi obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenţiei reclamantului de emitere a actului este întemeiată;

Fiind învestită cu competența de soluționare a prezentului litigiu ca instanță de fond, Judecătoria Chișinău (sediul Centru) prin hotărîrea din 13 iunie 2024, a admis acțiunea depusă de Colodrovschi Igor către Casa Națională de Asigurări Sociale, terț Inspectoratul General al Poliției cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile și obligarea autorității publice de a stabili pensia pentru vechime în muncă.

A anulat decizia CTAS Botanica nr. 94/2022/52823 din 06.10.2022 privind refuzul stabilirii pensiei pentru vechimea în muncă lui Colodrovschi Igor și decizia CNAS nr. 2340/22 din 05.12.2022 privind respingerea cererii prealabile.

A obligat Casa Națională de Asigurări Sociale în condițiile legii să emită act adminitrativ individual favorabil prin care să stabilească pensia lui Colodrovschi Igor, cu achitarea pensiei neachitate, începând cu data survenirii dreptului, luându-se în considerare certificatul eliberat de către Inspectoratul General al Poliţiei nr. 34/3-32320 din 29.08.2022.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, apreciază hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 iunie 2024, ca fiind legală și întemeiată, iar alegațiile părții apelante ca neîntemeiate din considerentele ce vor fi expuse în continuare.

Conform art. 1 al Legii nr. 1544 din 23.06.1993 asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne (în vigoare la data desfășurării procedurii administrative), *(1) Militarii care îndeplinesc serviciu prin contract, persoanele din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi funcţionarii publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, beneficiază de dreptul la pensie viageră pentru vechime în muncă, dacă au vechimea respectivă în serviciu militar şi în organele afacerilor interne. (2) Militarii, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi funcţionarii publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, care au îndeplinit persoane cu dizabilităţi în condiţiile prezentei legi au dreptul la pensie de dizabilitate. (3) Familiile militarilor, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi ale funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, decedate sau căzute la datorie au dreptul la pensie în cazul pierderii întreţinătorului.*

Potrivit art. 2 al Legii nr. 1544 din 23.06.1993 asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne(în vigoare la data desfășurării procedurii administrative), *(1) Militarilor, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, care au dreptul la pensie li se stabileşte pensie după eliberare din serviciu. (2) Persoanelor din corpul de ofiţeri şi din corpul de comandă (cu excepţia celui inferior) al organelor afacerilor interne cărora li s-a prelungit peste limita de*

vârstă, stabilită de legislaţie, termenul de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne şi 12 care au dreptul la pensie în conformitate cu art.13 lit.a) din prezenta lege li se acordă, de la data emiterii ordinului privind prelungirea termenului de aflare în serviciu, pensie în mărime de 50 procente din suma pensiei cuvenite. (4) Militarilor, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, li se stabileşte pensie de dizabilitate, iar familiilor acestora pensie în cazul pierderii întreţinătorului, independent de durata serviciului.

În conformitate cu prevederile art. 13 din aceeași Lege, *dreptul la pensie pentru vechime în serviciu îl au: a) militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi funcţionarii publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, care la 1 iulie 2011 au o vechime în serviciu de cel puţin 20 de ani şi 6 luni. În fiecare an ulterior, vechimea în serviciu se majorează, pînă la atingerea vechimii în serviciu de 25 de ani, conform tabelului.*

Conform art. 18 al Legii nr. 1544 din 23.06.1993 asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne (în vigoare la data desfășurării procedurii administrative), *la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art.13 lit. a) militarilor care satisfac serviciu prin contract, persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, al cărui mod este stabilit de Guvern, se ia în calcul: a) serviciul militar activ, serviciul în organele afacerilor interne în funcţiile corpului de comandă şi în trupe, serviciul în cadrul sistemului penitenciar şi/sau sistemului administraţiei penitenciare, serviciul în detaşamentele şi formaţiunile de partizani; timpul lucrat în ministere şi departamente, instituţii şi organizaţii civile, cu încadrare în serviciu militar activ sau în organele afacerilor interne; timpul aflării în prizonierat, dacă acesta nu a fost benevol şi dacă militarul nu a săvîrşit în prizonierat infracţiuni împotriva Patriei; timpul aflării sub arest şi ispăşirii de pedeapsă al militarilor, al persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi al funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare, deferiţi fără temei justiţiei sau supuşi represiunilor nedrepte şi reabilitaţi ulterior; timpul lucrat în Departamentul de Stat pentru Problemele Militare şi în Serviciul Protecţiei Civile şi Situaţiilor Excepţionale; b) timpul de studii în instituţii de învăţământ superior civil, dar nu mai mult de cinci ani, calculându-se 6 luni de serviciu pentru un an de studii - persoanelor din corpul de ofiţeri militari şi din corpul de comandă (cu excepţia corpului de ofiţeri inferiori) al organelor afacerilor interne şi funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare; c) timpul de îndeplinire a serviciului în condiţii deosibite - în condiţiile avantajoase respective inclusiv în*

condiţiile stabilite de legislaţie până la intrarea în vigoare a prezentei legi; d) serviciul în forţele armate, în organele securităţii de stat şi în organele afacerilor interne ale fostei U.R.S.S. şi ale altor state, dacă militarii, persoanele din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi funcţionarii publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare au fost transferaţi, în modul stabilit, în Forţele Armate, în organele securităţii statului şi în organele afacerilor interne ale Republicii Moldova; e) 2 ani de vechime în muncă în ramurile civile înrudită cu specialitatea lor militară pentru un an de serviciu, dar nu mai mult de 10 ani de serviciu - persoanelor din corpul de ofiţeri şi din corpul de comandă (cu excepţia celui inferior) al organelor afacerilor interne şi funcţionarilor publici cu statut special din sistemul administraţiei penitenciare; f) alte perioade de activitate prevăzute de legislație.

Conform art. 126 Codul muncii, *(1) În afară de concediul de maternitate şi concediul parţial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, femeii, precum şi persoanelor menţionate la art.124 alin.(2), li se acordă, în baza unei cereri scrise, un concediu suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 4 ani, cu menţinerea locului de muncă (a funcţiei). În lipsa locului de muncă anterior (funcţiei anterioare), persoanelor menţionate li se acordă un alt loc de muncă echivalent (funcţie echivalentă). (2) În baza unei cereri scrise, în timpul aflării în concediul suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului, femeia sau persoanele menţionate la art.124 alin.(2) pot să lucreze în condiţiile timpului de muncă parţial sau la domiciliu. (3) Perioada concediului suplimentar neplătit se include în vechimea în muncă, inclusiv în vechimea în muncă specială, dacă contractul individual de muncă nu a fost suspendat conform art.78 alin.(1) lit. a). (4) Perioada concediului suplimentar neplătit nu se include în vechimea în muncă ce dă dreptul la următorul concediu de odihnă anual plătit, precum şi în stagiul de cotizare potrivit legii. (5) Salariatul poate reveni din concediul suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului înainte de termenul stabilit în cererea indicată la alin. (2), anunţând despre acest lucru angajatorul, printro cerere scrisă, cu 15 zile lucrătoare înainte. Termenul respectiv poate fi redus prin acordul scris al părţilor.*

Conform art.49 alin.(3) din Legea asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne şi din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, *organele de asigurări sociale au dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă vechimea în serviciu și solda (câștigul), eliberate de organele abilitate.*

La caz, obiect al controlului judecătoresc îl constituie verificarea legalității deciziei nr. 94/2022/52823 emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica la 25 octombrie 2022 prin care s-a respins cererea reclamantului Colodrovschi Igor privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă, precum și a deciziei nr. 2340/22 din 5 decembrie 2022 emisă de Casa Națională de Asigurări Sociale prin care s-a respins cererea prealabilă.

Raportând normele citate la circumstanțele cauzei, Completul judiciar reține ca fiind stabilit cu certitudine faptul că, reclamantul Colodrovschi Igor a activat în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne în perioada 14.07.1997 – 29.08.2022.

Totodată, Completul judiciar constată că raportul de serviciu al reclamantului cu Ministerul Afacerilor Interne a încetat la data de 29 august 2022, în temeiul art. 38 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 288/2016, ca urmare a acumulării vechimii în muncă ce permite stabilirea dreptului la pensie.

Astfel, potrivit certificatului nr. 34/3-32320 din 29 august 2022, eliberat de către Inspectoratul General de Poliție, se atestă că, potrivit informațiilor gestionate de către Ministerul Afacerilor Interne, vechimea în muncă a lui Colodrovschi Igor, pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art. 13 lit. a) din legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul inspectoratului general de carabinieri nr. 1544/1993, la data de 29.08.2022 a constituit 25 (douăzeci și cinci) ani, 01 (una) luni și 15 (cincisprezece) zile.

Se reține că, vechimea în muncă a fost calculată având în vedere inclusiv perioadele de concediu neplătit pentru îngrijirea copilului, acordate în conformitate cu prevederile art. 126 din Codul Muncii, perioade ce au fost luate în considerare în determinarea vechimii necesare pentru stabilirea dreptului la pensie pentru vechime în muncă.

Potrivit extrasului din ordin nr. 45ef din 08 februarie 2017, s-a dispus: „se acordă lui Colodrovschi Igor concediu neplătit pentru îngrijirea copilului, în conformitate cu art. 126 alin. (1) al Codului muncii”.

Potrivit extrasului din ordin nr. 36ef din 23 ianuarie 2015, s-a dispus: „se acordă lui Colodrovschi Igor concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului, în conformitate cu art. 124 alin. (4) al Codului muncii”.

Potrivit extrasului din ordin nr. 73ef din 17 februarie 2012, s-a dispus: „în conformitate cu art.126 al Codului muncii, a acorda lui Colodrovschi Igor concediu suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului”.

În context, Completul judiciar apreciază poziția părții apelante ca fiind contrară prevederilor legale elucidate supra.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru reține că, instanța de fond întemeiat a conchis că Inspectoratul General al Poliţiei absolut corect a introdus în vechimea totală de muncă a reclamantului perioadele 13 februarie 2012 – 10 februarie 2015 și 21 februarie 2017 – 20 februarie 2020 în care reclamantul s-a aflat în concediu neplătit pentru îngrijirea copiilor, or, art. 18 al Legii nr. 1544-XII din 23.06.1993 privind asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne coroborat cu art. 126 Codul muncii, îi acorda dreptul lui Colodrovschi Igor de a

beneficia de concediu neplătit pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 6 ani, iar Inspectoratului General al Poliţiei de a include perioadele menţionate în vechimea totală în muncă ce acordă dreptul la pensie pentru vechime în serviciu.

Totodată, Completul judiciar relevă că art. 126 alin. (3) din Codul muncii prevede expres că perioada concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului se include în vechimea în muncă, inclusiv în vechimea în muncă specială, iar alin. (4) al aceluiași articol exclude această perioadă doar din stagiul de cotizare și din vechimea care acordă dreptul la concediul anual plătit.

Prin urmare, însăși norma legală operează o distincție clară între noțiunea de „vechime în muncă" și cea de „stagiu de cotizare", astfel încât faptul că perioada respectivă nu se include în stagiul de cotizare nu poate constitui, prin ea însăși, temei pentru excluderea acesteia din vechimea în muncă necesară stabilirii pensiei pentru vechime în serviciu.

Cu referire la argumentul părții apelante, precum că perioadele 13 februarie 2012 – 10 februarie 2015 și 21 februarie 2017 – 20 februarie 2020, în care reclamantul s-a aflat în concediu suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului, nu urmau a fi incluse în vechimea în muncă necesară pentru stabilirea pensiei pentru vechime în serviciu, deoarece raportul de serviciu ar fi fost suspendat, iar reclamantul nu ar fi exercitat atribuțiile funcției publice cu statut special, Completul judiciar apreciază aceste susțineri ca fiind neîntemeiate.

Or, prevederile art. 18 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 nu conțin o interdicție privind includerea perioadelor concediului pentru îngrijirea copilului în vechimea în muncă ce acordă dreptul la pensie, iar art. 126 din Codul muncii reglementează expres efectele juridice ale unui asemenea concediu asupra vechimii în muncă.

Astfel, legiuitorul a distins în mod clar între noțiunea de „vechime în muncă" și cea de „stagiu de cotizare", stabilind că perioada concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului nu se include în stagiul de cotizare, însă produce efecte asupra vechimii în muncă.

În consecință, împrejurarea că în perioada respectivă reclamantul nu a prestat efectiv activitate nu poate constitui, prin ea însăși, temei pentru excluderea acesteia din calculul vechimii în muncă necesare stabilirii pensiei.

În continuare, Completul judiciar reține că argumentele apelantei referitoare la faptul că reclamantul a desfășurat activități remunerate în cadrul unor societăți comerciale în perioada concediului nu sunt de natură să influențeze soluția cauzei, întrucât obiectul prezentului litigiu îl constituie legalitatea refuzului stabilirii pensiei și modul de calculare a vechimii în muncă, iar nu verificarea respectării regimului incompatibilităților sau a altor obligații de serviciu.

Prin urmare, excluderea de către CTAS Botanica și CNAS a perioadelor menționate din calculul vechimii în muncă a reclamantului a avut drept consecință diminuarea artificială a vechimii acestuia de la 25 ani, 1 lună și 15 zile la 19 ani, 1

lună și 6 zile, ceea ce a determinat în mod nejustificat refuzul stabilirii pensiei pentru vechime în serviciu.

În aceste circumstanțe, instanța de fond a apreciat corect că actele administrative contestate au fost emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material și că reclamantul întrunea condițiile prevăzute de art. 13 lit. a) din Legea nr. 1544/1993 pentru acordarea pensiei pentru vechime în serviciu.

Astfel, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru atestă că instanța de fond a apreciat corect că actele administrative contestate au fost emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material și că reclamantul întrunea condițiile prevăzute de art. 13 lit. a) din Legea nr. 1544/1993 pentru acordarea pensiei pentru vechime în serviciu.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Colegiul concluzionează că, argumentele expuse de către partea apelantă în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală şi întemeiată, în corespundere cu art. 130 Cod de procedură civilă.

Completul judiciar reține că dreptul reclamantului de a beneficia de pensie pentru vechime în serviciu constituie un interes patrimonial protejat de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului. În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că prestațiile sociale și drepturile la pensie, odată recunoscute de legislația națională și întrunite condițiile legale pentru acordarea lor, reprezintă bunuri în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 (a se vedea cauza Stec și alții împotriva Regatului Unit).

Totodată, Curtea a subliniat că autoritățile publice nu pot interpreta și aplica normele interne într-o manieră excesiv de formalistă, care să priveze persoana de un drept patrimonial recunoscut de lege, fără o justificare suficientă și rezonabilă. În cauza Moskal împotriva Poloniei, Curtea a reținut că securitatea raporturilor juridice și încrederea legitimă a persoanei în actele emise de autoritățile competente constituie elemente esențiale ale protecției conferite de art. 1 din Protocolul nr. 1.

Aplicând aceste principii la circumstanțele prezentei cauze, Completul judiciar observă că Inspectoratul General al Poliției, autoritatea competentă să stabilească și să certifice vechimea în muncă a personalului din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, a confirmat prin certificatul nr. 34/3-32320 din 29 august 2022 că reclamantul deținea o vechime în muncă de 25 ani, 1 lună și 15 zile, suficientă pentru stabilirea pensiei pentru vechime în serviciu. În aceste condiții, excluderea ulterioară de către CNAS a unor perioade deja recunoscute de autoritatea competentă și refuzul acordării pensiei reprezintă o ingerință în sfera intereselor patrimoniale ale reclamantului, care nu este susținută de o interpretare convingătoare

a cadrului normativ aplicabil și care afectează principiul securității raporturilor juridice și al încrederii legitime.

Prin prisma acestor constatări, Completul judiciar concluzionează că la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, netemeinicia cerințelor părții apelante a fost demonstrată, iar argumentele invocate de către Casa Națională de Asigurări Sociale poartă caracter pur formal.

Cercetând cu maximă diligență materialele prezentate, Completul judiciar notează că dosarul nu conţine vre-un element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a), alin. (3) din Codul administrativ și art. 389-390 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

D E C I D E :

Apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale se respinge.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 13 iunie 2024.

Decizia este executorie de la emitere, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție. Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Preşedintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Bostan Angela

Ghedrovici Nicolae